

expectus

Sóknaráætlun fyrir höfuðborgarsvæðið

Fundur Ráðgjafaráðs SSH í Höfða 7. desember 2012

- 8:15-8:45 – Innleiðing – yfirferð yfir helstu gögn
- 8:45-9:15 – Kynningar fyrirtækja – Icelandair, CCP
- 9:15-9:30 – Kaffihlé
- 9:30-11:00 – Hópvinna
- 11:00-11:15 – Kaffihlé
- 11:15-11:45 – Kynning á niðurstöðum hópa
- 11:45-12:00 – Umræður
- 12:00-13:00 - Hádegisverður

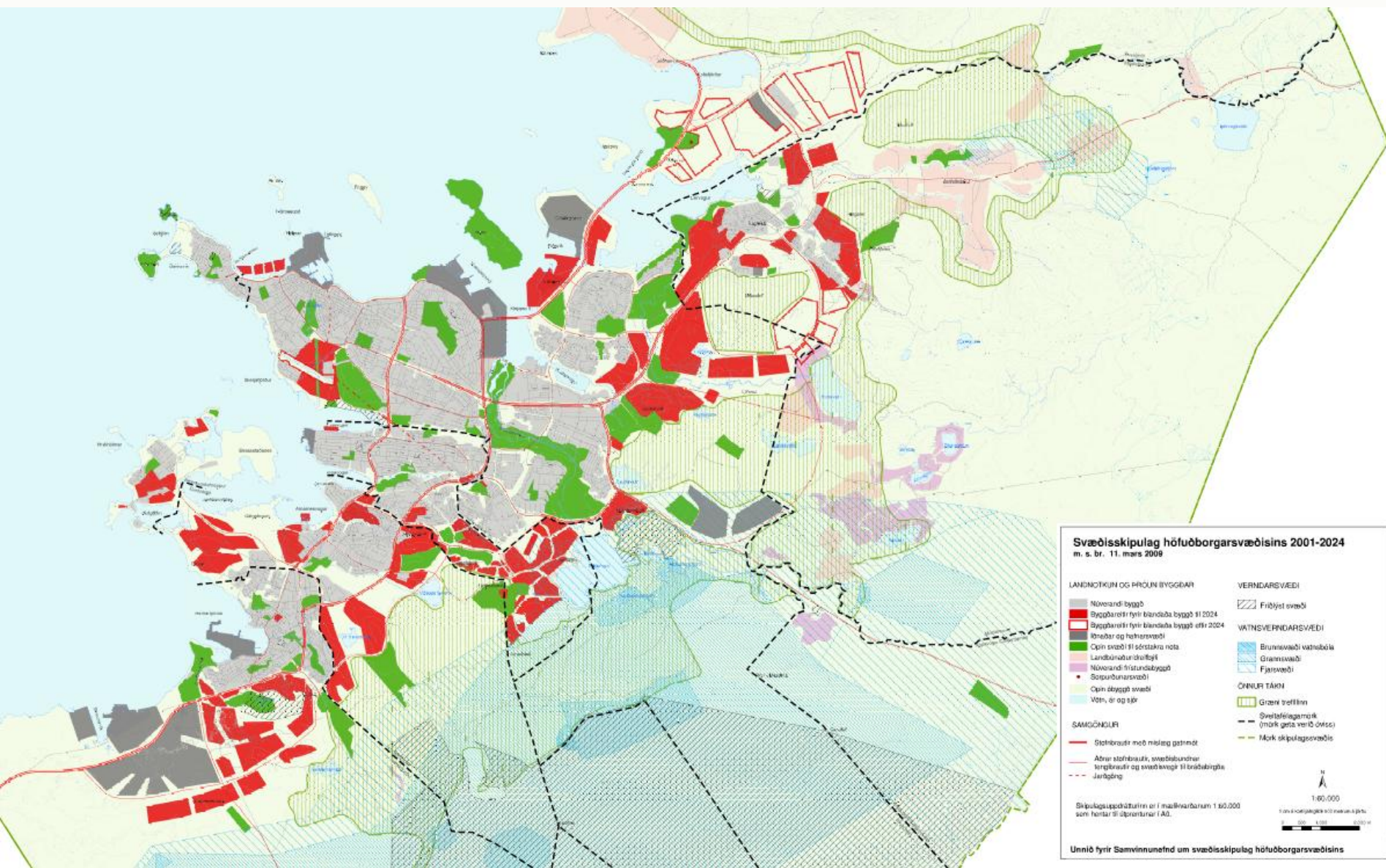
- Úr upplýsingum frá verkefnisstjórn um sóknaráætlun
 - Fá sjónarmið sem flestra og gæta lýðræðis eins og kostur er.
 - Taka mið af markmiðum Ísland 2020 og öðrum opinberum stefnum.
 - Tryggja að vinnan tengist og nýtist við aðra greiningar- og stefnumótunarvinnu.
 - Nýta fyrirliggjandi vinnu og gögn.
 - Sóknaráætlun á að vera raunhæf stefnumótun. Ekki óraunhæfur óskalisti.
 - Sóknaráætlun er tæki landshlutans til að eflast og ná settum markmiðum.
 - Að framsetning sóknaráætlana sé skýr og markviss.

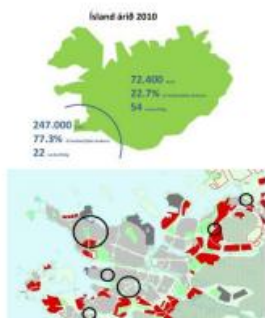
- Atvinnumál og nýsköpun
 - Mennta- og menningarmál
 - Markaðsmál
-
- Áfangaplagg í lok janúar 2013

- Stöðugreining Byggðastofnunar 2012
- Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2001 - 2024
- Atvinnustefna Reykjavíkur
- Aðalskipulag Reykjavíkur
- Skýrsla PWC um samkeppnishæfni höfuðborga
- Ísland 2020
- Skýrsla McKinsey um vaxtarstefnu fyrir Ísland

- 8 sveitarfélög
- 203.594 íbúar 1. janúar 2012 – 63,7% íbúa landsins
- Hvítá – Hvítá?
- Yfirgnæfandi þýðing fyrir landið allt
 - Stjórnsýsla
 - Þjónusta – m.a. sjúkrahús með landið allt sem þjónustusvæði
 - Mennta- og menningarstofnanir
 - Atvinnulíf
 - Samgöngumiðstöð og miðpunktur flutningskerfa
 - 2/3 landsframleiðslunnar
- Þéttbýli, nábýli við sjó
- Sérstök náttúrusvæði, jarðhiti og híbýli hituð með jarðvatni
- Reykjavíkurborg lang-stærsta sveitarfélagið á svæðinu – hlutur hennar minnkað úr 65,2% í 58,4%
- Svæðið „stækkað“ með greiðum samgöngum í þrjár áttir
- Íbúum fjölgað um 23,7% milli 1998 og 2012 – mest í nágrannasveitarfélögum Reykjavíkur
- Atvinnuleysi 8-9% á árunum 2009-2011 – einu prósentustigi yfir landsmeðaltali
- Reykjavíkurflugvöllur – miðstöð áætlunarflugs innanlands
- Tvær stórar vöruflutninga- og fiskihafnir

- Unnið árið 2002
- Tekur til byggðapróunar, landnotkunar, umhverfismála, samgangna og veitukerfa, auk samfélagslegrar þróunar
- Helstu einkenni þróunar:
 - Samstarf sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu um skipulagsmál mun aukast verulega á skipulagstímabilinu vegna svæðisskipulagsins. Núverandi aðalskipulag sveitarfélaganna mun verða endurskoðað í samræmi við svæðisskipulag.
 - Talið er að fólksfjölgun verði svipuð á höfuðborgarsvæðinu og hún hefur verið undanfarin ár með tilheyrandi fjölgun íbúða og starfa. Breytt aldurssamsetning fólks, m.a. með hækkandi hlutfalli eldra fólks, mun hafa mikil áhrif á skipulagstímabilinu.
 - Umferðin á höfuðborgarsvæðinu mun halda áfram að aukast og er gert ráð fyrir umtalsverðum fjárfestingum í umferðar mannvirkjum og almenningssamgöngum á skipulagstímabilinu. Breyting í atvinnuháttum, breytt aldursskipting íbúanna og aukinn hreyfanleiki fólks munu m.a. hafa áhrif á umferð.
 - Höfuðborgarsvæðið mun í auknum mæli bera svipmót nútímalegs þekkingarsamfélags með alþjóðlegu yfirbragði. Störfum mun fjölga í þjónustugreinum og þekkingargreinum í stað frumframleiðslugreina og iðnaðar.
 - Markmið um sjálfbæra þróun munu verða ráðandi í skipulagsmálum svæðisins, svo sem með blandaðri landnotkun, þéttingu byggðar og skipulagi samgangna.

Landsskipulag

Aðalskipulag

Rammahluti aðalskipulags
Rammar fyrir borgarhluta

HverfisSKIPulag

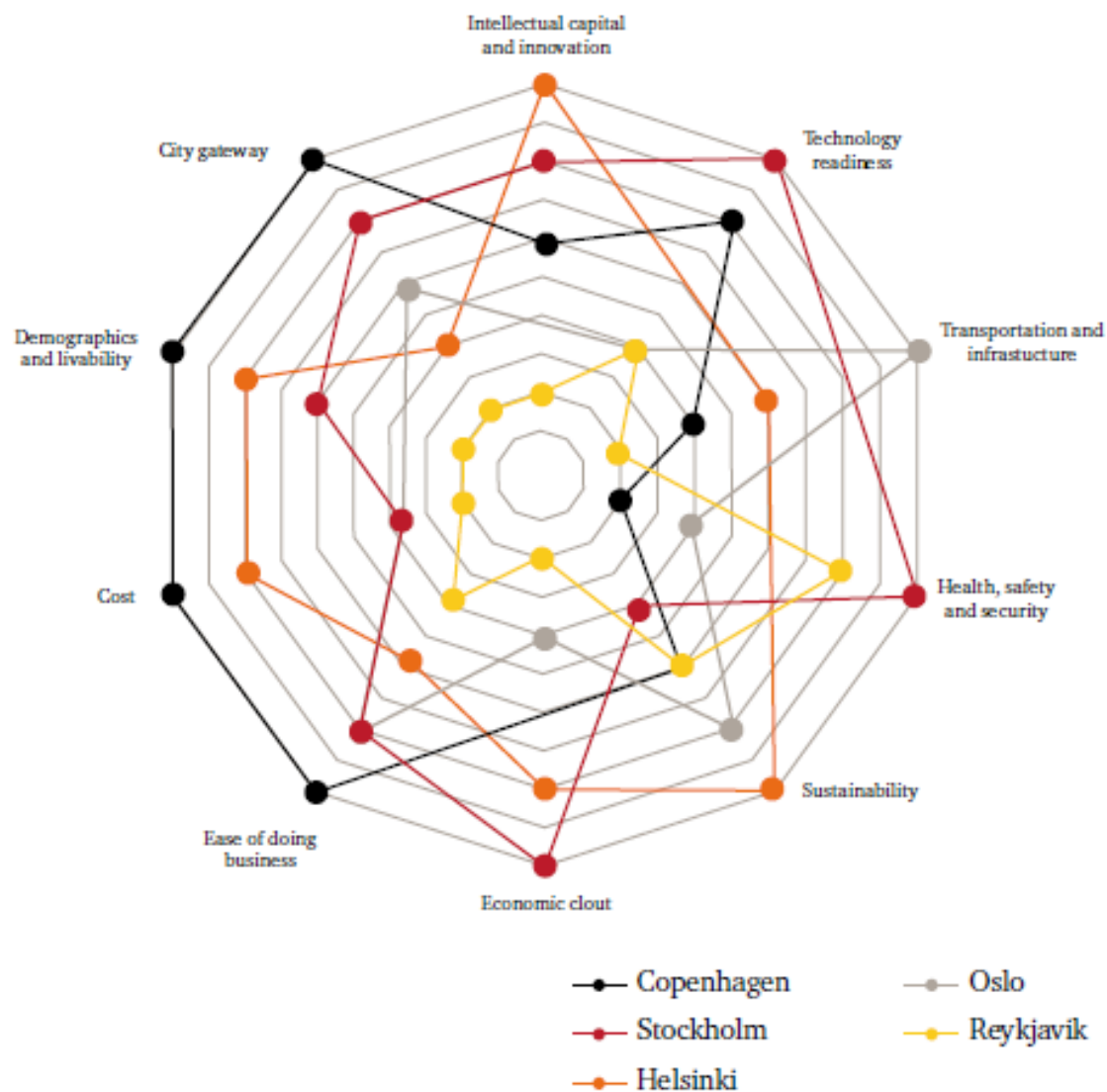

Deiliskipulag

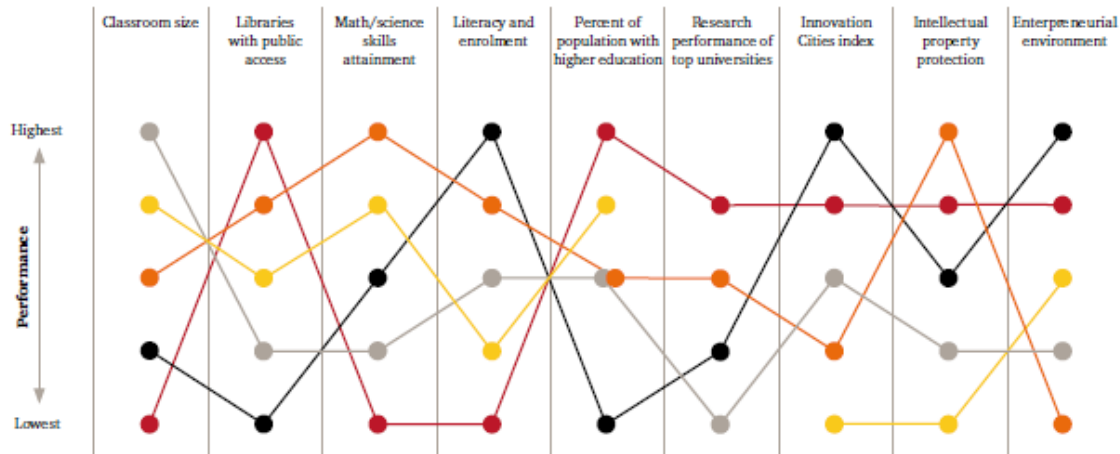
Uppbygging, framkvæmdir

Skipulagsstigin

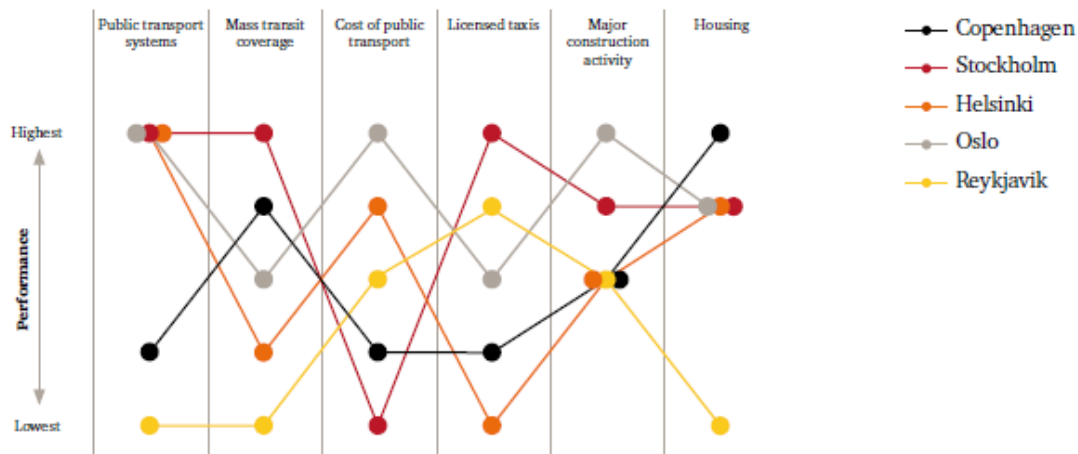
- A. Heildartillaga. Megin markmið og leiðarljós
- B. Bindandi ákvæði um landnotkun og byggingarmagn í borgarhlutum
- C. Markmið um betri hverfi. Útfærð og skýrð nánar í hverfisSKIPulagi

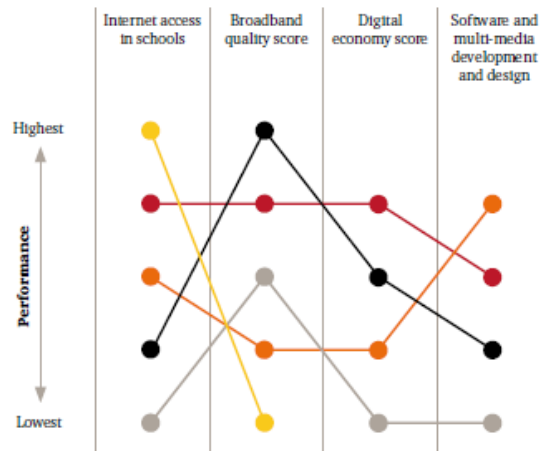
Intellectual capital and innovation

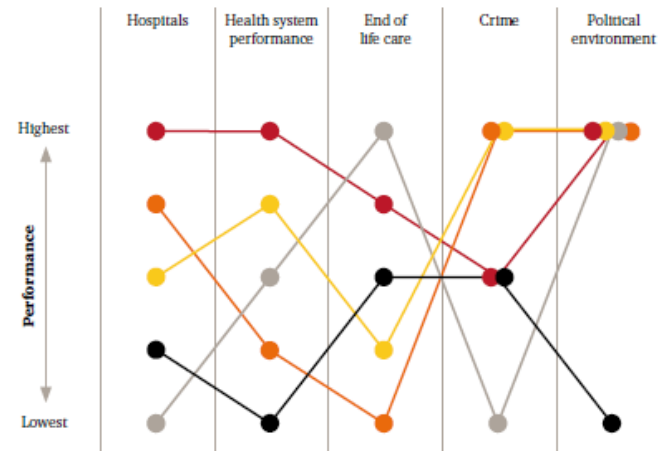
Transportation and Infrastructure

Technology readiness

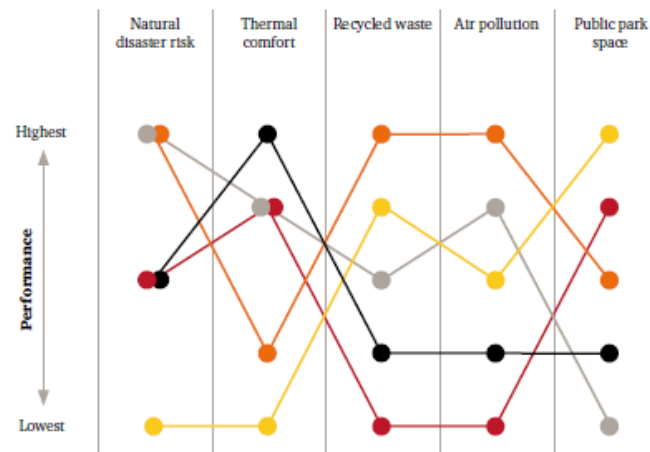
Health, safety and security

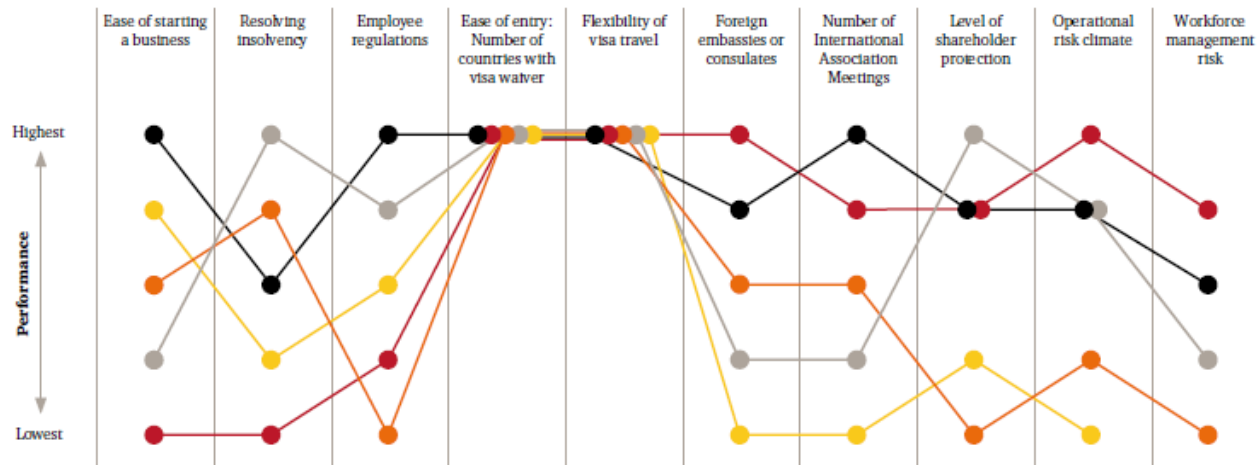
Demographics and livability

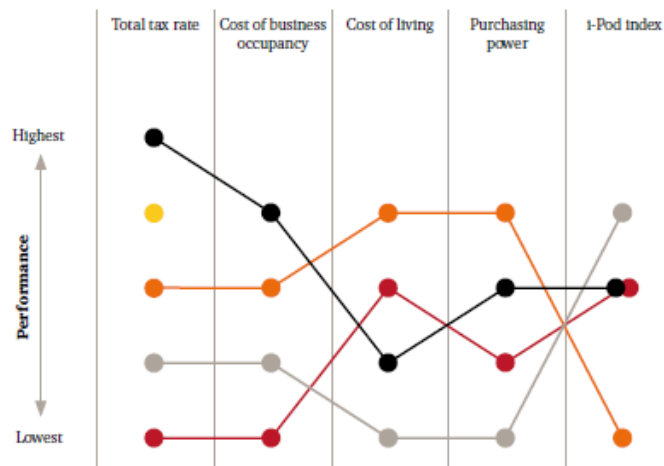
Sustainability and the natural environment

Ease of doing business

Cost

- Skortur á fjárfestingum og gjaldeyrishöft
- Vantar trúverðuga stefnu til vaxtar
- Há atvinnupátttaka og langur vinnutími – framleiðnivandi í flestum atvinnugreinum
- Þarf að auka framleiðni í þjónustugreinum – 65% landsframleiðslunnar og 70% vinnuaflsins
- Auka verðgildi afurða auðlinda landsins
- Aukning alþjóðaviðskipta með aukinni framleiðslu og tengingu við auðlindir landsins
- Framleiðniaukningin í þjónustugeiranum gæti losað 13.000 manns sem gætu varið orku sinni í aðra og framleiðnari geira hagkerfisins
- Opna þarf íslenskt efnahagslíf fyrir alþjóðlegum viðskiptum – stækka fyrirtækin
- Tækifæri í þremur megingeirum:
 - Fiskveiðar
 - Orka
 - Ferðamennska
- Erum að missa alþjóðleg fyrirtæki úr landi
- Brottfall í framhaldsskólum – fækkun í starfstengdu námi – lengur í háskólanámi en aðrar þjóðir
- Mikilvægi sameiginlegs skilnings á vaxtartækifærum þjóðarinnar og stefnu til að hagnýta þau

- 1. Að lækka hlutfall íbúa með 75% örorkumat á aldrinum 18-66 ára úr 7,3% í 5,7% árið 2020
- 2. Að lækka hlutfall atvinnulausra úr 7% árið 2010 í 3% af heildarvinnuafli árið 2020
- 3. Að auka jöfnuð á Íslandi með lækkun Gini stuðuls fyrir ráðstöfunartekjur í um 23 árið 2020.
- 4. Að bæta stöðu jafnréttismála þannig að gildi jafnréttisvísitölnunnar global gender gap index verði nálægt 0,9 árið 2020.
- 5. Að auka vellíðan og góða andlega heilsu þannig að meðaltal mælinga, samkvæmt vellíðunarkvarðanum hækki úr 26,6 árið 2009 í 28 árið 2020
- 6. Að hlutfall Íslendinga á aldrinum 25-64 ára sem ekki hafa formlega framhaldsmenntun fari úr 30% niður í 10% árið 2020
- 7. Að 4% af landsframleiðslu sé varið til rannsókna, þróunar og nýsköpunar og að hlutfall framlags fyrirtækja verði 70% á móti 30% framlagi ríkisins í samkeppnissjóði og markáætlanir
- 8. Að Ísland verði meðal 10 efstu þjóða árið 2020 í rafrænni stjórnsýsluvísitölu og rafrænni þátttökuvísitölu Sameinuðu þjóðanna.
- 9. Að hátækniðnaður skapi 10% af landsframleiðslu og 15% af útflutningsverðmætum árið 2020.
- 10. Að eldsneyti í samgöngum og sjávarútvegi verði a.m.k. 10% af endurnýjanlegum uppruna árið 2020
- 11. Að Ísland taki að sér sambærilegar skuldbindingar og önnur Evrópuríki gagnvart loftslagssamningi Sameinuðu þjóðanna árið 2020 og nettólosun gróðurhúsalofttegunda utan viðskiptakerfis lækki um 38% frá árinu 2008
- 12. Að vistvæn nýsköpun og afurðir hennar verði helsta vaxtargreinin næsta áratug, með 20% árlegan vöxt í veltu sem tvöfaldist fyrir 2015, miðað við 2011.
- 13. Að árið 2020 gangi 75% nýskráðra bifreiða, undir fimm tonnum að þyngd, fyrir eldsneyti af endurnýjanlegum uppruna
- 14. Að hlutfall innlendrar matvöru í matvöruneyslu landsmanna aukist um 10% fyrir árið 2020
- 15. Að árið 2020 verði færni íslenskra grunnskólanemenda sambærileg við 10 efstu þjóðir samkvæmt OECD PISA rannsókninni á lesskilningi og læsi á stærðfræði og raungreinar
- 16. Að opinberar skuldir (án lífeyrisskuldbindinga og viðskiptaskulda) verði ekki hærri en 60% af landsframleiðslu árið 2020.
- 17. Að verðbólga árið 2020 verði ekki yfir verðbólguþröskulmið Seðlabanka Íslands, þ.e. nú ekki hærri en 2,5%
- 18. Vextir (langtímavextir) verði árið 2020 ekki hærri en tvö prósentustig umfram vexti í þeim þremur ríkjum ESB þar sem vextir eru lægstir
- 19. Að Ísland verði meðal fimm efstu þjóða á kvarða þróunarstuðuls Sameinuðu þjóðanna (HDI)
- 20. Að vöxtur framfarastuðulsins (GPI) haldist ætíð sá hinn sami og vöxtur þjóðarframleiðslu.

- Mikilvægt hlutverk Reykjavíkur sem aflvaki atvinnulífs á landinu
- Reykjavík er í alþjóðlegri samkeppni um ný fyrirtæki og verðmætaskapandi starfsemi
- „Reykjavík – skapandi borg“
- Níu „borgir“ – leiðarljós, meginmarkmið og átta stefnuvísar
 - Athafna – og nýsköpunarborg
 - Höfuðborg
 - Græn borg
 - Menningarborg
 - Ferðamannaborg
 - Þekkingarborg
 - Lífsgæðaborg
 - Fjölbreytileikaborg
 - Hafnarborg

- Nyrsta höfuðborg heims
- Miðstöð í Norður-Atlantshafi
- Hreint loft, hreint vatn, hrein orka
- Nálægð við náttúru – hin náttúrulega umgjörð
- Hefur sérstöðu – náttúra, saga, menning – ferðamannaborg
- Menningarborg – miklir möguleikar í afþreyingar- og tónlistariðnaði
- Lifandi og skemmtileg miðborg – sérstök, áhugaverð
- Hátt hlutfall menntaðs fólks (creative class)
- Frjálst samfélag – hátt hlutfall yngra fólks (20-35 ára)
- Höfuðborg með fjölbreyttu atvinnulíf
- Þróað heilbrigðiskerfi
- Gott menntakerfi – háskólaborg
- Öflugt verlfærðakerfi
- Góð hverfi, öflugt félagsstarf, friðsælt
- Stjórnsýslumiðstöð – stofnanaborg (afleidd þekkingarstarfsemi, menntað vinnuafli, standa kreppur að jafnaði betur af sér)
- Miðstöð viðskipta og vöruflutninga
- Mikilvæg höfn í N-Atlantshafi
- Mikilvægt flugumferðarsvæði í N-Atlantshafi

- Landfræðilega afskekkt, einangrun, fjarlægð frá markaði (vaxandi samgöngukostnaður, umhverfisáhrif flugsamgangna – á móti kemur bætt upplýsingatækni/samskipti)
- Alþjóðlegur flugvöllur of langt í burtu?
- Nógu virkur þátttakandi í alþjóðasamfélaginu?
- Veðurfar – hnattræn hlýnun?
- Náttúruvá
- Tungumálið – lítill menningarheimur
- Einsleitt samfélag – síður móttækilegt fyrir fjölmenningsamfélaginu?
- Bakland innanlands sérlega lítið hvað varðar fólksfjölda
- Gæði byggðar í Reykjavík misjöfn – of dreifð byggð og einsleit landnotkun – skortur á þéttri borgarbyggð með gæðum í umhverfinu
- Einhæfar samgöngur og óvistvænar
- Ósamstíga höfuðborgarsvæði – of mörg sveitarfélög – skortur á samvinnu í skipulags- og atvinnumálum

▪ Hópavinna

- Þrír hópar um mismunandi málefni: atvinnumál, mennta- og menningarmál og markaðssetning
- Hópstjórar stýra umræðunni

▪ Mikilvægt

- Viðfangsefnið er hvaða aðgerða sveitarfélögin geta gripið til við að bæta stöðu höfuðborgarsvæðisins

▪ Markmið

- Leggja línurnar að sameiginlegri sóknaráætlun sveitarfélaganna á höfuðborgarsvæðinu
- Fyrirsjáanlegum verkefnum sé forgangsraðað eftir mikilvægi

Meðlimir hópsins:

- Berglind Hallgrímsdóttir (hópstjóri)
- Hafdís Hafliðadóttir
- Hrólfur Jónsson
- Inga Rut Gylfadóttir
- Linda Baldursdóttir
- Margrét Gunnarsdóttir
- Sveinn Þorgrímsson
- S. Björn Blöndal

Viðfangsefni hópsins:

1. Hvað hefur áhrif á atvinnumál á höfuðborgarsvæðinu?
2. Hver eru helstu verkefni í atvinnumálum höfuðborgarsvæðisins?
3. Hvert er hlutverk sveitarfélaganna í þeirri vinnu?
4. Hvaða 3-5 verkefni eru mikilvægust?

Meðlimir hópsins:

- Sigríður Kristjánsdóttir (hópstjóri)
- Andri Steinn Hilmarsson
- Birgir Björn Sigurjónsson
- Helga S. Guðmundsdóttir
- Kolbrún Halldórsdóttir
- Salka Margrét Sigurðardóttir
- Snorri Finnlaugsson

Viðfangsefni hópsins:

1. Hvað hefur áhrif á mennta- og menningarmál á höfuðborgarsvæðinu?
2. Hver eru helstu verkefni í mennta- og menningarmálum höfuðborgarsvæðisins?
3. Hvert er hlutverk sveitarfélaganna í þeirri vinnu?
4. Hvaða 3-5 verkefni eru mikilvægust?

Meðlimir hópsins:

- Ketill Berg Magnússon (hópstjóri)
- Anna Guðrún Björnsdóttir
- Dagur B. Eggertsson
- Gunnar Þorgeirsson
- Halldóra Vífilsdóttir
- Hildigunnur Haraldsdóttir
- Páll Hjaltason

Viðfangsefni hópsins:

1. Hvað hefur áhrif á ímynd höfuðborgarsvæðisins?
2. Gagnvart hverjum þarf að markaðssetja höfuðborgarsvæðið?
3. Hver eru helstu verkefnin í markaðssetningu höfuðborgarsvæðisins?
4. Hvert er hlutverk sveitarfélaganna í þeirri vinnu?
5. Hvaða 3-5 verkefni eru mikilvægust?

Magnús Árni Magnússon

magnus@expectus.is

GSM +354 8988664

Ragnhildur Ágústs dóttir

ragnhildur@expectus.is

GSM +354 6151505